

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งน้ำหวานและการมาเยือนของค้างคาวเล็บกุด (<i>Eonycteris spelaea</i> Dobson)
ผู้เขียน	นายเอกพงศ์ ศรีเปารยะ
สาขาวิชา	สัตววิทยา
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการกินน้ำหวานของค้างคาวเล็บกุด (*Eonycteris spelaea*)

ในสภาวะธรรมชาติ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของความสำเร็จในการมาเยือนของค้างคาวเล็บกุดที่ดอกพืชกับอัตราการหลั่งน้ำหวานของดอกเหียง (*Parkia timoriana* Merr.) (Leguminosae), นุ่น (*Ceiba pentandra* Gaertn.) (Bombacaceae), สะตอ (*Parkia speciosa* Hassk.) (Leguminosae), เพกา (*Oroxylum indicum* (L.) Kurz) (Bignoniaceae) และกล้วย (*Musa* spp.) (Musaceae) จากการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการมาเยือนของค้างคาวเล็บกุดสูงสุดในช่วงเวลาที่มีอัตราการหลั่งน้ำหวานสูงสุดในดอกเหียง นุ่น และสะตอ (พืชในกลุ่ม Mass flowering : ออกดอกครั้งละมากๆ ในระยะเวลาสั้นๆ) แต่ไม่เป็นเช่นนั้นในเพกาและกล้วย (พืชในกลุ่ม Steady state flowering : ออกดอกครั้งละน้อยๆ แต่ระยะเวลานาน) ส่วนรูปแบบการมาเยือนของค้างคาวในพืชแต่ละชนิดก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบคือ แบบต่อเนื่อง พบได้ในเหียง สะตอ และเพกา และแบบไม่ต่อเนื่อง พบได้ในนุ่นและกล้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราการหลั่งน้ำหวานของดอกพืชแต่ละชนิด รูปแบบการมาเยือนของค้างคาวแบบต่อเนื่องพบในดอกพืชที่มีอัตราการหลั่งน้ำหวานสูง ส่วนรูปแบบการมาเยือนของค้างคาวแบบไม่ต่อเนื่องพบในดอกพืชที่มีอัตราการหลั่งน้ำหวานต่ำ มีความแตกต่างระหว่างเพศของค้างคาวเล็บกุดที่เข้ามาเยือนนุ่น สะตอ และกล้วย กล่าวคือ สัดส่วนของค้างคาวเล็บกุดเพศเมียที่มาเยือนนุ่นและสะตอมากกว่าค้างคาวเล็บกุดเพศผู้ และพบสัดส่วนของค้างคาวเล็บกุดเพศผู้ที่มาเยือนกล้วยมากกว่าค้างคาวเล็บกุดเพศเมีย

Thesis Title The Relationship between Nectar Sources and Visits of
 the Cave Nectarivorous Bat (*Eonycteris spelaea* Dobson)

Author Mr.Ekapong Sripaoraya

Major Program Zoology

Academic Year 2004

Abstract

The feeding behaviour of the cave nectarivorous bat (*Eonycteris spelaea*) was investigated under natural conditions. The relationship between frequency of visits by this bat and nectar secretion rate of bat – pollinated plants : Riang (*Parkia timoriana* Merr.) (Leguminosae), White silk cotton tree (*Ceiba pentandra* Gaertn.) (Bombacaceae), Petai (*Parkia speciosa* Hassk.) (Leguminosae), Indian Trumpet Flower (*Oroxylum indicum* (L.) Kurz) (Bignoniaceae) and Banana (*Musa* spp.) (Musaceae), was examined. The highest frequency of visits of *E. spelaea* coincided with the highest nectar secretion rates of *P. timoriana*, *C. pentandra* and *P. speciosa* (mass flowering plants), but not in *O. indicum* and *Musa* (steady state flowering plants). The temporal pattern of visits can be categorised into two patterns: continuous and periodic visits. The continuous pattern of visit was found in *P. timoriana*, *P. speciosa* and *O. indicum*, and periodic pattern of visit was found in *C. pentandra* and *Musa*. These patterns of visits were influenced by nectar secretion rates of flowers in each plant species. Continuous visits found in plants with high nectar secretion rates whereas periodic visits appeared in plants with low nectar secretion rates. There were differences in sex ratios of the cave nectarivorous bat that visited mass flowering plants and steady state flowering plants. Higher proportions of female bats visited flowers of mass flowering plants than males. On the other hand, a higher proportion of male bats visited flowers of steady state flowering plants than females.